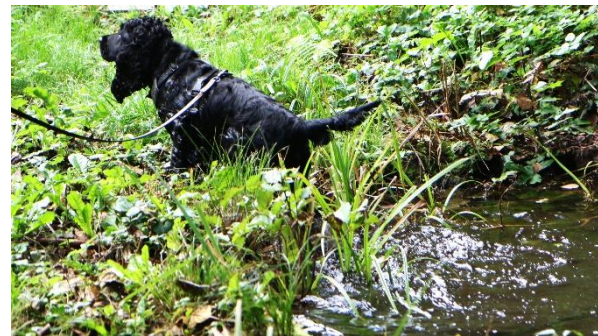

Natur och Kulturvandring den 3 oktober 2025, Karmdammen runt

Denna vandring var redan tidigt planerad att bli lite kort då vädret kunde bli både lite kyligt och blåsig, Nu blev det en krispig och solig fredag där vi kunde njuta av vädret. Vid samlingen inför avfärden räknade vi in 7 damer och 8 herrar samt en ny ledarhund efter ett hastigt avslut. Max lämnat oss och jordelivet med stor saknad. Max följer oss säkert där uppifrån och ser sin efterträdare som finns på bild här. Hela vandrarskaran åkte till infarten mot Konstholmen från väg 292. Vi styrde därifrån omedelbart våra steg den 2 km långa turen medurs kring Karmdammen.

Göran Isaksson ledde gruppen utmed 290 till den södra ändan av Karmdammen. Om man studerar Riksantikvarieämbetets kartor/appar Fornsök och Fornfynd ser man där kanaler från skogen på östra sidan om vägen syns samt att det finns en notering om att det finns Hyttområden mellan 290 och dammen. Där svängde Isak in och, som väl bevandrad i området, berättade om vad man kunde hitta där.

Tydliga gropar efter järnhantering och stora mängde slagg fanns synligt. Även rester efter hus invid hyttområdet såg vi och kanalerna ner mot dammen avslöjade en del i bearbetningsprocessens lösning och att det var just här man hade sin hytta. Det finns säkert många fynd där men inget lär vara undersökt av arkeologer. En bit upp i backen öster om detta område ligger Slaktarbo och denna plats vi var vi nu lär ha fått namnet Slaggarbo, vilket tyder på att det var välkänt som hyttområde. Den här platsen lär vara hyttrester från sent 1400-tal fram till

tidigt 1500-tal fick vi veta av Isak. En bra information av Isak på en plats som är klart sevärd och enkel att nå.

Vår vandring efter detta gick vidare till en källa med traditioner som det står på kartorna, mer känd som Hälsokällan med en brunn. Huset innehåller mycket från den tiden man nyttjade hälsokällan till att just ”dricka brunn” men numer ett låst hus. Bra information finns på skyltar vid huset.

Där fanns sittplatser för alla så vi rundade av vår vandring med detta och deltagarna informerades till kaffet om ett antal planerade vandringar 2026. Vi fick även förslag på ett antal ytterligare mål så nu känns det som det kan bli ett bra program 2026.

Vi samlade ihop oss och promenerade den vackra sträckan tillbaka till bilarna utmed dammen fram till Konstholmen där det tidigare fanns ett hjul för stånggången fram till gruvan som inte finns kvar. Det finns en bild här på den texten som förklarar detta.

Och därmed tackade vi, Hans Gustavsson, Göran Isaksson och Jan Edénqvist, både för att alla deltog och även för detta år med 10 vandringar i lite olika format. Välkomna tillbaka 2026 till nya vandringar.

Text och Foto: Jan Edénqvist © SPF Seniorerna Jernet.
En vandring i samverkan med Vuxenskolan.